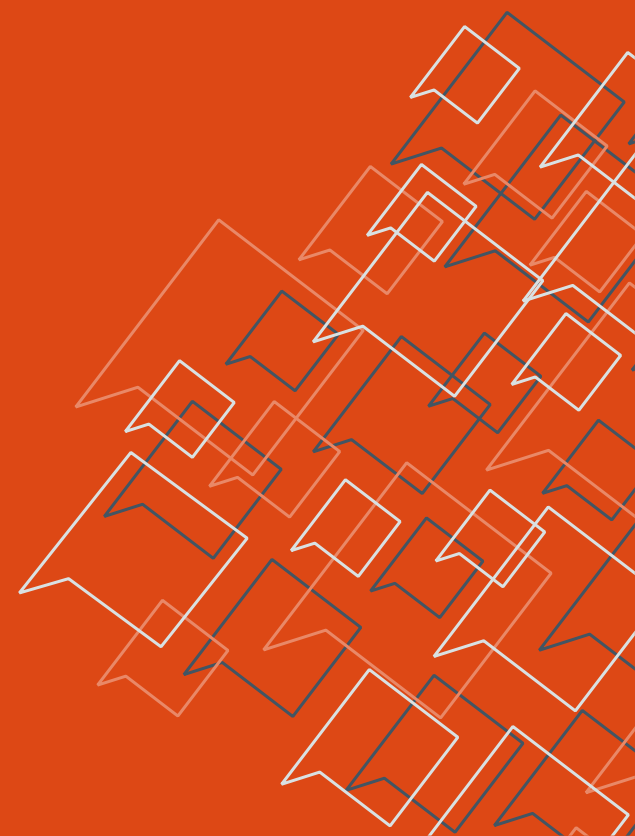

Ny offentlig tjenestepensjon!

YS Stat informasjonsmøte

Andreas Moen, Parat

16. april 2018

NÅ STÅR SLINGET OM PENSJONEN DIN

PENSJON

Millioner av nordmenn får nye pensjonsvilkår. Kampen kan ende med storstreik.

**Tekst: STEINAR SOLAS
SUVATNE**
ssu@dagbladet.no
KIRSTEN KARLSEN
kka@dagbladet.no
**ARNHILD AAS
KRISTIANSEN**
aak@dagbladet.no

Både partene i arbeidslivet og regjeringen ser behovet for å få på plass nye pensjonsvilkår. Forhand-

lingene som startet onsdag har strandet flere ganger de siste årene, sist i 2016. Vi har et strukturproblem, med for stor forskjell mellom pensjonen i det offentlige og i det private. Arbeidskraft løses inne i ulike sektorer hvis vi ikke gjør dette bedre, for unge kan det offentlige oppleves som en mindre attraktiv arbeidsplass hvis vi ikke gjennomfører reformer, sier Ema Solberg (H).

Jens Stoltenbergs stue seier var at han fikk gjennom pensjonsreformen i 2011, men han lyktes ikke i offentlig sektor. Her ble reformen bare delvis innført.

Målet med årets pensjonsforhandlinger er, kort fortalt, å sørge for at det lønner seg å stå lenger i jobb.

Slik systemet er nå, er ikke pensjonsordningen god nok for de yngre arbeidstakerne, sier Anniken Hauge (H) til Dagbladet. Arbeids- og sosialministeren understreker at det er duket for tøffe forhandlinger. – Det står mye på spill og det er mange viktige saker som må tas, sier statsråden.

Vinnere og tapere

Dersom partene kommer i mål innen fristen 2. mars, betyr mye på at vinnerne blir ansatte i offentlig sektor som makter å stå lenger i jobb. Arbeidsaktive i 1962 eller tidligere påvirkes ikke av forhandlingene og beholder dermed sine relativt sett gode pensjonsordninger.

Akademiene hevder deres

medlemmer kan bli pensjonstapere, fordi de kommer seinere inn i arbeidslivet. En annen gruppe som ligger an til å tape på pensjonsforhandlingene er ledere og andre med bratt karrierestige i det offentlige. De kan få sin pensjon beregnet på utøvet av lemta gjennom arbeidslivet, framfor lemta i siste arbeidsliv.

Desse vil ramme ingeniører, leger og ansatte i politiet, viser en rapport fra regjeringen.

LO mot NHO

Partene er enige om hovedelementene i det nye pensjonsansat, men det gjensidig å finne enighet om nivået som avgjør hvor mye de faktisk får i pensjonsposen hver måned. Sids-punktene står mellom arbeid-

ver og arbeidstaker, men også mellom privat og offentlig sektor. Mens partene skal balansere kravet om bærekraftige pensjonsordninger opp mot bedre pensjon for de unge, krever LO bedre AFP for offentlig ansatte enn privat sektor tilbyr sine arbeidstakere.

– Vi er klare på at vi ikke kan akseptere en bilkopi av AFP-ordningen fra privat sektor, sier LO-nestleder Peggy Hessen Følsvik.

Det prøvde Kristin Skogen Lund.

– Problemet er at de offentlige ansatte ønsker seg lange bevre pensjonsvilkår enn privat sektor ser seg tjent med å ha. Jeg opplever at offentlig sektor krever særmordninger som det ikke er noen grunn til de skal ha. Og det har

Arbeids- og sosialminister

Landsorganisasjonen i Norge (LO)

jeg vondt for å akseptere, sier NHO-sjefen til Dagbladet.

Kravene

Det største forbeholdet i privat sektor, Fellesforbundet, krever på sin side at AFP-ordningen fortsatt skal være tariffestet, og at ordningen sikrer «like løn», altså de som ikke kan stå lenger i jobb, bedre vilkår enn i dag.

– Det er viktig at nivået i ordningen sikrer for de ordningen var men for, nemlig elierne i arbeidslivet, og at de som uforskyldt faller utenfor ordningen på slutten av sin yrkeskarriere, skal likevel sikres AFP, sier leder i fellesforbundet, Jørn Eggum.

Motparten, administrerende direktør Stein Lier-Hansen i Norsk Industri, viser til at

«OFFENTLIG SEKTOR KREVER SÆRORDNINGER SOM DET IKKE ER NOEN GRUNN TIL AT DE SKAL HA.»
KRISTIN SKOGEN LUND, NHO-sjef

AFP-ordningen er underfinansiert og ikke bærekraftig. – Det er ikke akseptabelt for oss å gå med på oppgjenn fra første kron, fordi det vil bli en ekstrem

dyr ordning. Uansett om endringen blir gjort via lovveien, kommer regningen uansett til bedriftene. Vi går faktisk mot å påføre bedriftene en slik betydelig merkostnad, sier Lier-Hansen.

De unge

Akademiene krever bedre pensjon for unge med høy utdanning. – Deresingen vil om at dagens ordning må endres, fordi den står svært dårlig ut for de yngre generasjonene. Men Akademiene frykter altså at vi med ny ordning går fra vondt til verre. Regjeringen skisserte viser at de unge vil kunne få så lav som 62 prosent av sluttløna, mot 66 prosent for dem som går av med pensjon i dag, sier Kari Sollien i Akademiene.

FAKTA

PENSJONSFORHANDLINGENE

▶ Startet onsdag i arbeids- og sosialdepartementet.

▶ Første forsøk på enighet siden 2016, da forhandlingene strandet på streikerett.

▶ LO og NHO krever, på hvert sitt vis, bedre AFP. Fellesforbundet vil gi elstierne bedre vilkår. Akademiene vil løfte usen med høy utdanning. Staten krever bærekraftig pensjonsutvikling.

FORHANDLEREN: Peggy Hessen Følsvik i LO (med ryggen til) og arbeids- og sosialminister Anniken Hauge (H) er på hver sin side av bordet.

FOTO: VIDAR RUUD / NTB SCANPIX

Ved forrige forsøk på enighet, i 2016, strandet forhandlingene på arbeidstakernes krav om streikerett. Slik blir det ikke i år. Denne gang har arbeidstakernes muligheten til å streike dersom forhandlingene ikke kommer i mål.

– Det er alltid en mulighet for streik når det er et hovedoppgjør. Men denne gangen er muligheten større enn vanlig. Avstanden mellom arbeidstakere og arbeidsgivere er betydelig, sier leder i LO og LO-forbundsleder Jan Olav Andersen til Dagbladet.

Forhandlingene har frist til 2. mars for å komme i mål. – Jeg er alltid optimist, men ser samtidig at vi er et godt stykke unna hverandre per i dag, sier NHO-sjef Kristin Skogen Lund.

DETTE ER KLART SÅ LANGT

Innen 1. mars skal partene i arbeidslivet bli enige om ny alderspensjonsordning, ny AFP-ordning for offentlig sektor og overgangsregler. Noe er allerede på plass.

Modell: Partene er enige om selve modellen for hvordan offentlig tjenestepensjon skal være. Det minner veldig om Hybrid tjenestepensjon med garantert regulering som man har i privat sektor. Noen forskjeller er det likevel, ikke minst dette at ny ordning skal ha kjennetegnende premie, sier pensjonsekspert Alexandra Plathe.

Gjelder ikke alle: Partene synes å være enige om at den nye ordningen skal gjelde for dem som er født etter 1962. Er du født i 1962 eller tidligere fortsetter du dermed på dagens ordning inkludert dagens AFP-ordning. Kullet går derimot fullt ut i nytt system, ifølge Plathe.

Betyr dette at de som er født i 1962 eller tidligere er pensjonsvinnere?

– Det kommer an på. Dagens AFP-ordning i det offentlige er god for dem som slutter når de er 62 år, men ikke for dem som vil jobbe lenger. De som vinner i det nye systemet er de som kan og vil jobbe lenger.

Like enige om nivå

Partene er derimot ikke enige om nivået på ny pensjonsordning.

– I vurderingen vil de ikke bare måtte ta stilling til prosentsetningen som skal betales inn, men også hvilken fordelingsprofil den nye ordningen skal ha, sier hun. Her har ulike grupper ulike interesser, og det vil bli interne drakamper.

To alternativer for AFP: Det er i dag stor forskjell på AFP-ordningene i privat og offentlig sektor. Ifølge Plathe slutter likhetene ved navnet AFP.

– Mens offentlig AFP er en korttidytelse som forutsetter at man slutter helt eller delvis før 67 år, er AFP i privat sektor en livsvarig ytelse som tritt kan kombineres med annen inntekt, forklarer hun.

Partene diskuterer to alternativer til framtidig ny offentlig AFP. En ordning etter mønster fra AFP i det private og AFP som er integrert del i tjenestepensjonsordningen.

– Det er pluss og minus ved begge alternativene. Men det er helt avgjørende for å sikre tilstrekkelig mobilitet mellom privat og offentlig sektor at man sørger for at AFP-ordningene ikke er ulike på en måte som hindrer ansatt mobilitet, og at ansattene får den ene ordningen også medregnet ved vurdering av ansiennitetsvilkårene i den andre.

PENSJONSEKSPERT: Alexandra Plathe.

Hvorfor endre dagens offentlig tjenstepensjon?

Samfunnsmessige hensyn

- Arbeidslinja – det skal lønne seg å jobbe

For arbeidstaker

- Lite å tjene på å forlenge yrkeskarrieren
- Vanskelig å opprettholde pensjonsnivået når levealderen øker
- Har stadig mindre attraktiv AFP som tidligpensjonsordning
- Taper pensjon ved å skifte jobb mellom privat og offentlig sektor

For arbeidsgiver

Ønsker forutsigbare kostnader

Utgangspunkt for pensjonsforhandlingene

"Nye pensjonsordninger i offentlig sektor – Rapport fra en arbeidsgruppe» av 17. desember 2015". Fra sammendraget:

"Formålet med en omlegging er ikke reduserte pensjonsutgifter, men å tilpasse pensjonsordningene til de øvrige endringene i pensjonssystemet. Nye pensjonsregler i offentlig sektor må utformes slik at de er til fordel både for de ansatte, for arbeidsgiverne i stat og kommune og for samfunnet."

Pensjonsreform – behov for innsparing

(Bilde: Aftenposten)

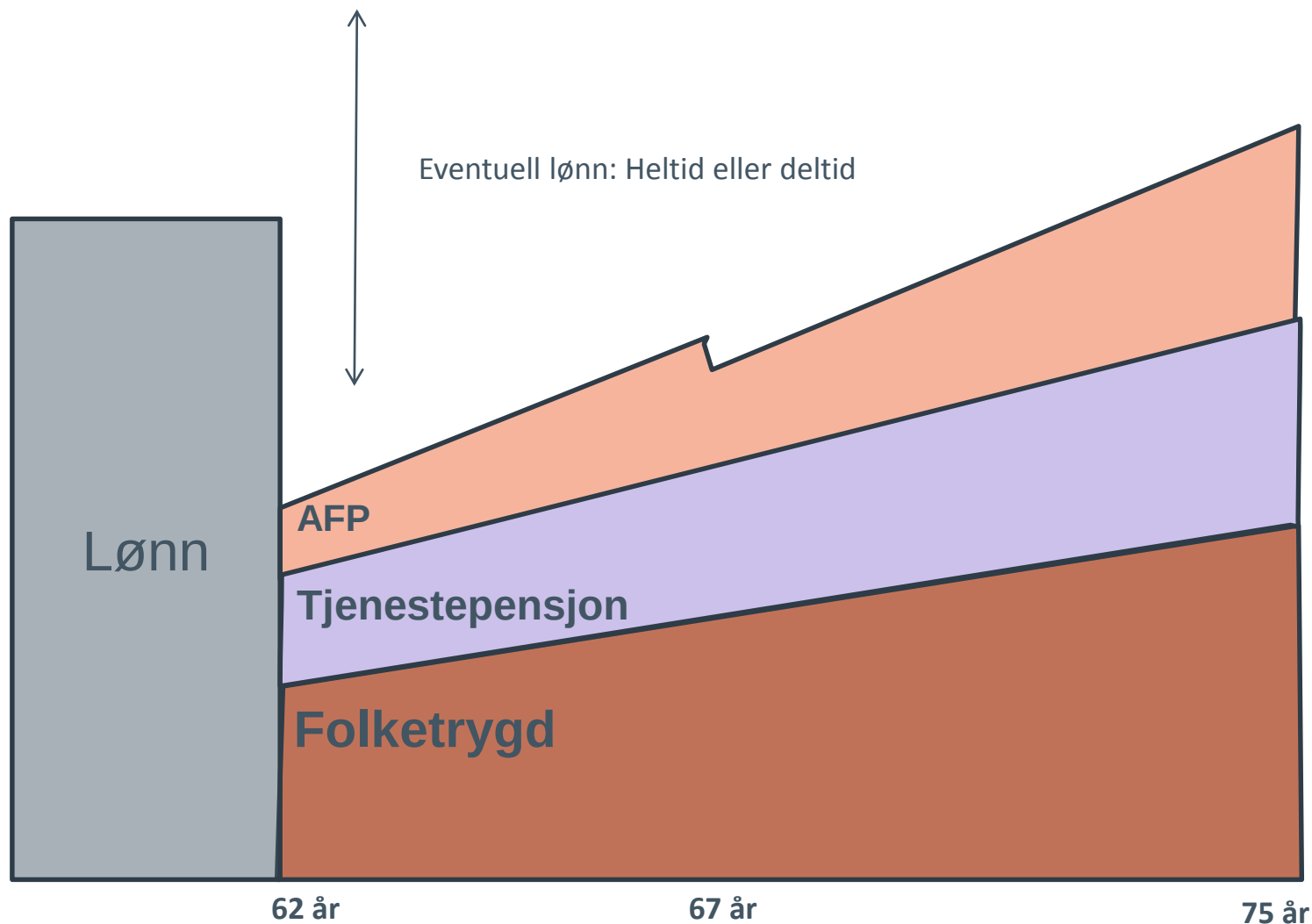
Innsparing:

- Levealdersjustering
- Ny regulering av pensjoner under utbetaling ($G-0,75\%$)

Omlegging:

- Ny folketrygd
- Ny AFP (privat sektor)
- Endringer i privat tjenestepensjon
- Modellen i offentlig sektor består

Nytt pensjonssystem fra 2011 i privat sektor

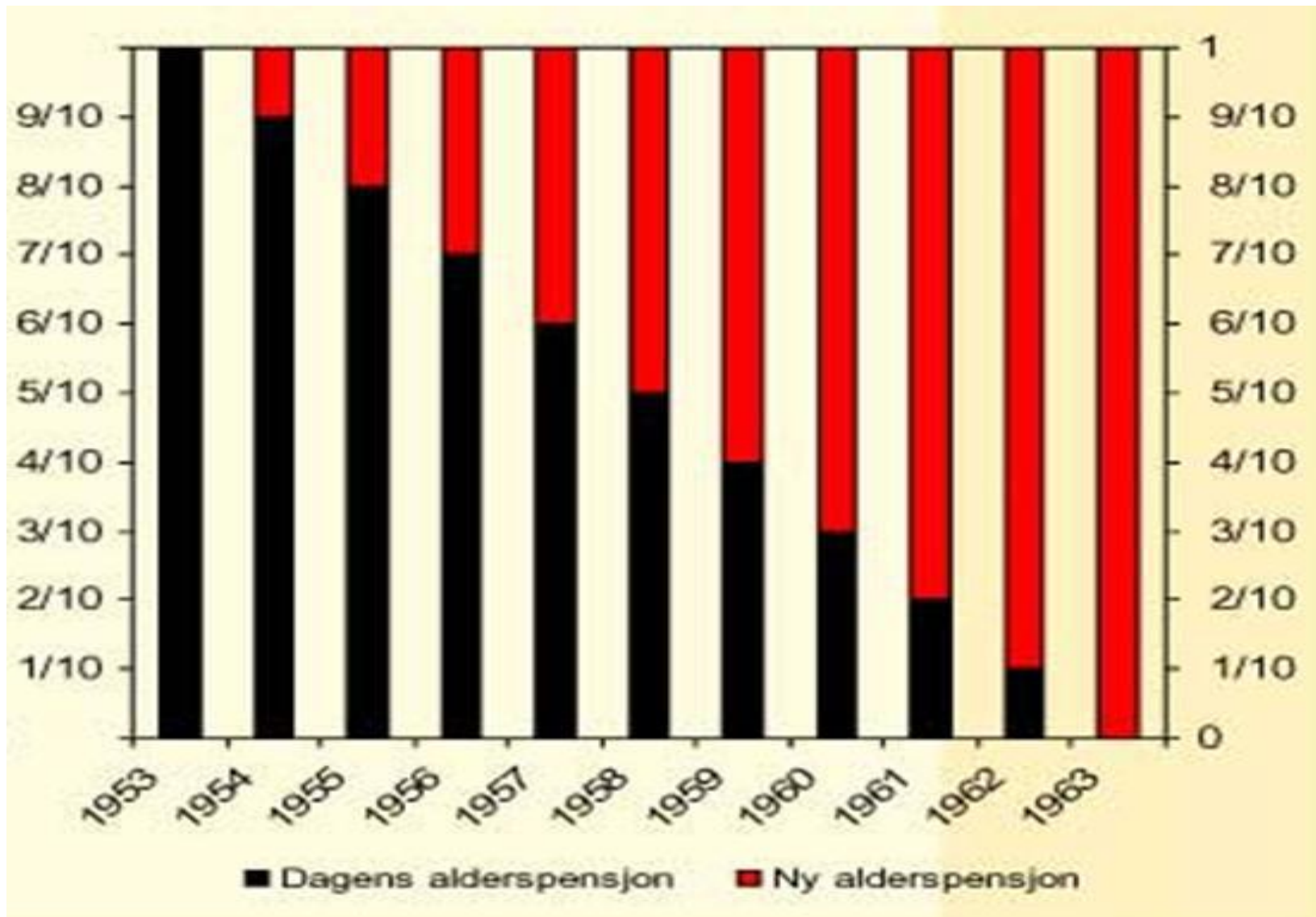

Folketrygden

- Fleksibelt uttak (ikke lenger fast pensjonsalder)
- Delvis alderspensjon (20,40,50, 60,80 eller 100 %)
- Nøytralt uttak (pensjon over livsløpet er den samme)*
- Minste pensjonsnivå
- Ny regulering ved uttak: Lønnsvekst (G) - 0,75%
- Levealdersjustering
 - Ved uttak er årlig pensjon beregnet ut ifra gjennomsnittlig levealder for årskullet. Pensjonen «smøres» ut over antatt gjenstående leveår

*Forutsatt gjennomsnittlig levealder

Ny opptjening av alderspensjon i folketrygden

Folketrygden – "ny" modell

- Pensjonsbeholdning – ny opptjeningsmodell
- Alleårsregel (13 - 75 år)
 - 18,1 % av inntekt opp til 7,1 G tjenes opp i en pensjonsbeholdning
 - Pluss arvegevinst
 - Årlig pensjon beregnes ved å dele pensjonsbeholdningen på antall år igjen å leve ("delingstall")
- Garantipensjon

Levealdersjustering, yngre årskull

- Delingstall = Antall forventede leveår (+arvegevinst), ved beholdning

Alder	1943	1954	1963	1973	1983
67	13,42	15,08	16,17	17,22	18,28

Eksempel – samme pensjonsopptjening, forskjellig årgang

Ola Nordmann senior f. **1943**: **kr. 400 000** i samlet pensjon fra fylte 67 år

Ola Nordmann junior f. **1983**: **kr. 293 654** i samlet pensjon fra fylte 67 år

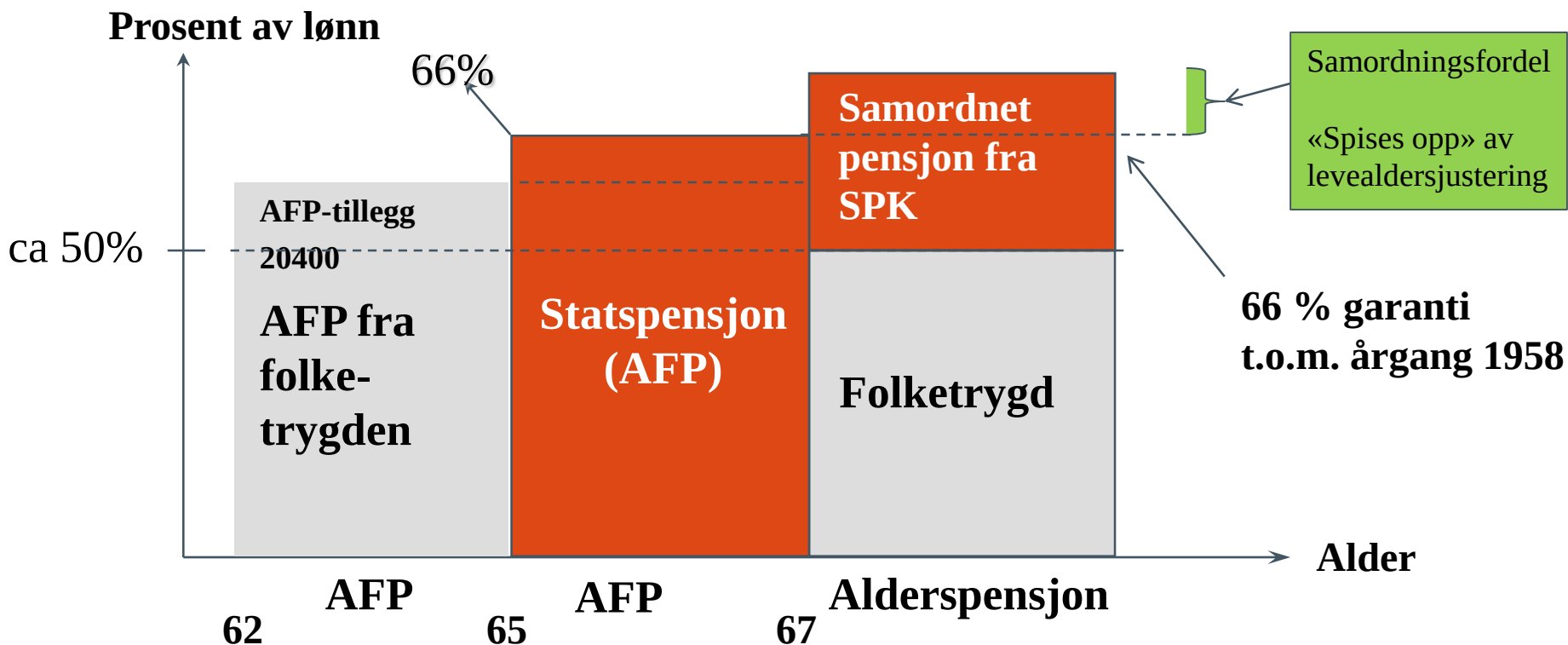
Gjelder for:

- Folketrygd
- Offentlig tjenestepensjon

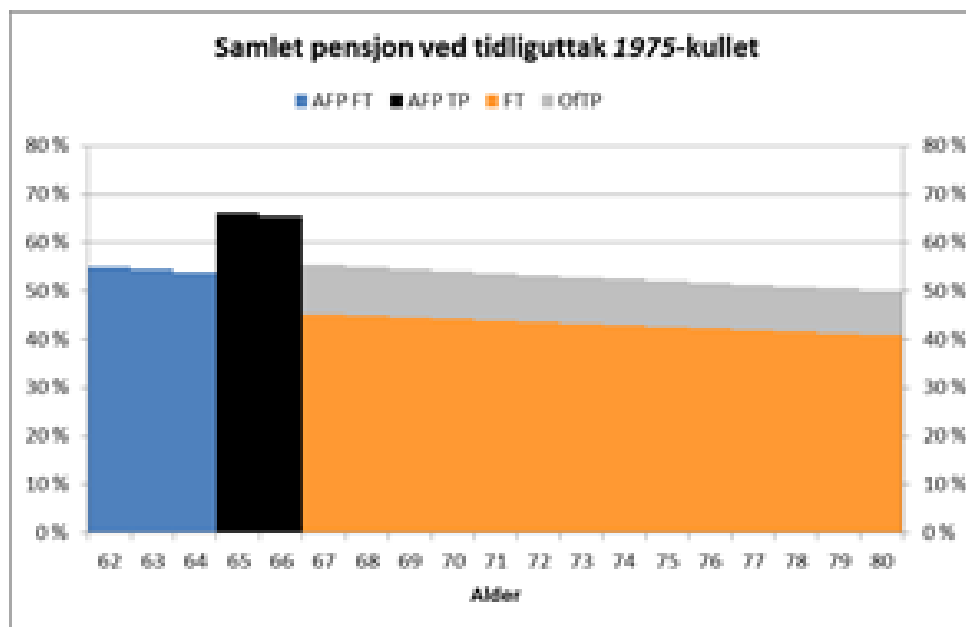
Offentlig tjenstepensjon – dagens modell

Forutsatt full opptjening på 30 år i full stilling

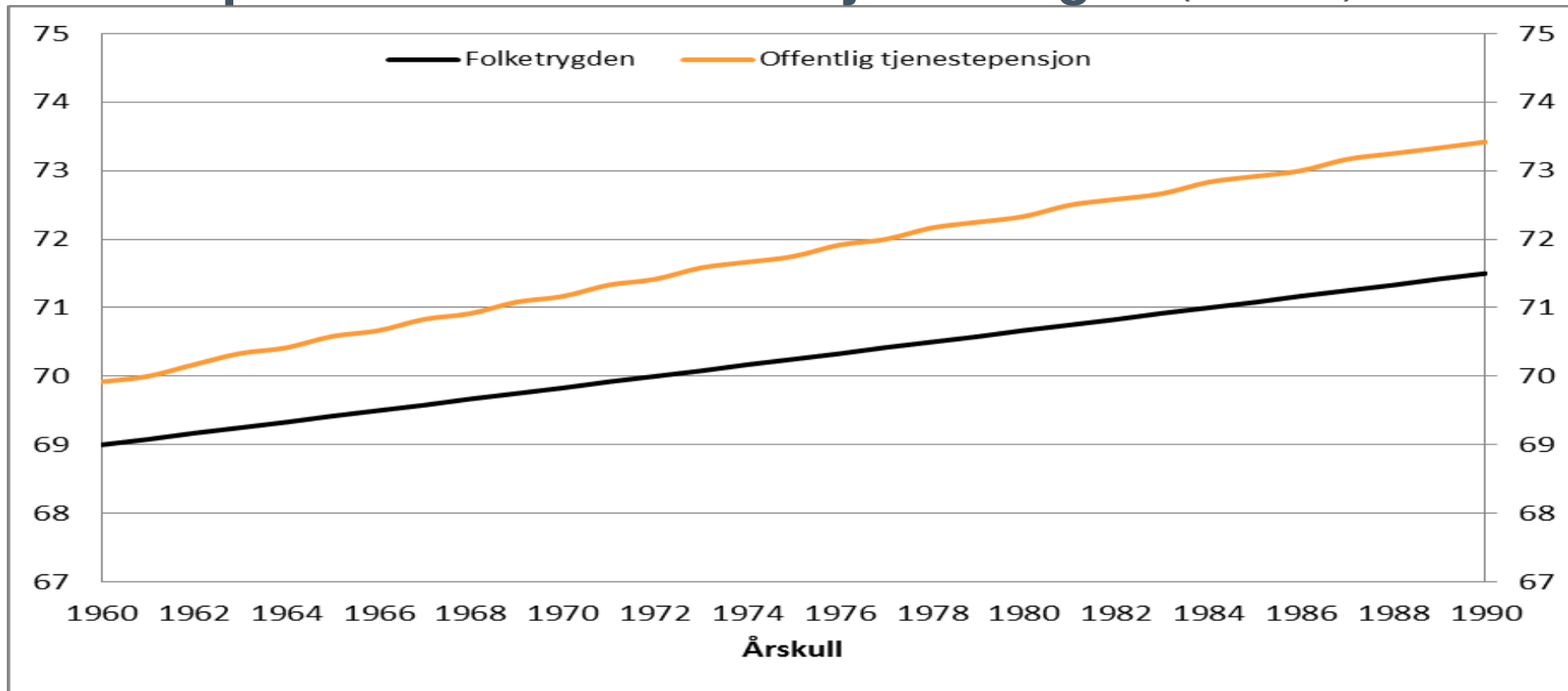
2 % egenandel

AFP ordningen er dårlig for yngre årskull!

Nødvendig pensjoneringsalder for å kompensere for levealdersjusteringen (Fra ASD)

Offentlig tjenestepensjon ved 66 % av sluttlønn:

Før pensjonsreformen, ved 67 år

1975-kullet

1980-kullet

1985-kullet

1990-kullet

18 %

12 %

11 %

10 %

9 %

Fremforhandlet løsning.

Avtale om tjenestepensjon for ansatte i offentlig sektor

1 Innledning

Denne avtalen beskriver en ny pensjonsløsning for ansatte i offentlig sektor samt overgangsordninger. Den nye løsningen innebærer at det fortsatt skal være et enhetlig pensjonssystem i offentlig sektor, med livsvarig pensjon og like regler for kvinner og menn.

Offentlig tjenestepensjon og AFP for offentlig ansatte legges om til livsvarige påslagsordninger som kommer i tillegg til folketrygden. Alle år i arbeid skal gi pensjonsopptjening. Pensjonen skal som hovedregel kunne tas ut helt eller delvis fra 62 år og kombineres med arbeidsinntekt uten at pensjonen blir avkortet. De som skal tjene opp alderspensjon i de nye ordningene, beholder opptjeningen i bruttoordningen.

De nye ordningene skal gjelde for de som er født i 1963 eller senere. Eldre årskull beholder dagens AFP-ordning og fortsetter å tjene opp pensjon i dagens ordning.

De nye ordningene vil gi offentlig ansatte bedre uttelling av å stå lenger i arbeid. Offentlig ansatte vil ha samme mulighet som ansatte i privat sektor til å opprettholde pensjonsnivåene når levealderen øker.

Det innføres et nytt pensjonselement – betinget tjenestepensjon. Den vil gi økt sikkerhet for den fremtidige pensjonen for de som ikke kvalifiserer for AFP. Betinget tjenestepensjon skal kunne tas ut fleksibelt fra 62 til 70 år.

De nye ordningene gjør at man ikke mister opptjente rettigheter ved bytte av jobb. Overføringsavtalen videreføres og legger til rette for fortsatt god mobilitet innad i offentlig sektor.

Denne avtalen innebærer ikke endringer i reglene i de offentlige tjenestepensjonsordningene for uførepensjon eller pensjon til etterlatte barn og ektefeller.

2 Ny alderspensjon fra offentlige tjenestepensjonsordninger

Det er enighet om en påslagsmodell for alderspensjon i de offentlige tjenestepensjonsordningene. Ordningen innføres fra 2020 for ansatte som er født i 1963 eller senere.

Den nye pensjonsordningen skal ha følgende regler:

- Alle år i jobb fram til 75 år skal gi pensjonsopptjening.
- Alderspensjonen skal tjenes opp med en grunnsats på 5,7 prosent av pensjonsgrunnlaget i inntektsintervallet 0–12 G og en tilleggssats på 18,1 prosent i inntektsintervallet 7,1–12 G.
- Den enkelte arbeidstakers pensjonsopptjening akkumuleres i en beholdning som i opptjenningsperioden skal reguleres med lønnsveksten i samfunnet.

Partene skal på dette grunnlaget, snarest etter inngåelsen av denne avtalen, utrede og avtale løsninger for personer som har særaldersgrense og opptjening i påslagsmodellen. Løsningene skal kunne virke fra 2020. Partene er enige om at dette arbeidet ikke gir føringer for det senere arbeidet med å vurdere hvilke stillinger som i fremtiden skal ha særaldersgrense, jf. avsnittet om aldersgrenser over.

Målet med utredningsarbeidet er en enighet mellom partene om modell for og elementer i nødvendige tilpasninger. Regjeringen vil utarbeide et lovforslag i tråd med den løsningen det er oppnådd enighet om.

11 Overføringsavtalen

Overføringsavtalen skal videreføres og ha en koordinerende funksjon ved utbetaling av pensjon til personer med opptjente rettigheter fra en offentlig tjenestepensjonsordning.

12 Oppfølging og evaluering av pensjonsavtalen

Implementeringen av pensjonsavtalen skal følges av partene gjennom Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd.

Dersom det skjer store, uforutsette endringer i forutsetningene for pensjonsavtalen, kan partene endre avtalen. Endringer som kan utløse dette, er for eksempel endringer i AFP-ordningen i privat sektor.

De nye pensjonsordningene i offentlig sektor skal evalueres innen 1.1.2030.

13 Svarfrist

Det vises til prosessavtalen hvor det framgår at «Organisasjonene skal kunne forankre den enigheten som oppnås om pensjon blant organisasjonens medlemmer. Frist for tilbakemelding er 1. juli 2018.»

Anniken Hauglie
Arbeids- og sosialminister

Lasse Hansen
KS

Peggy Hessen Følsvik
Landsorganisasjonen i Norge

Anne-Kari Bratzen
Arbeidsgiverforeningen Spekter

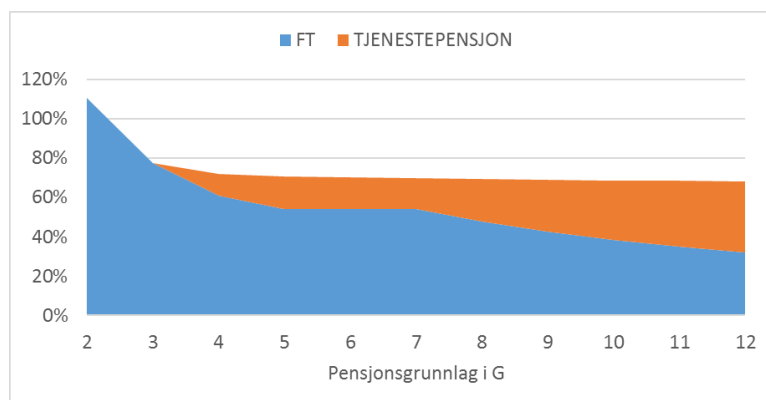

Ragnhild Lied
Unio

OfTP for årskull til og med 1962

- Årskull t.o.m. 1962 beholder dagens bruttomodell
- Regler for samordning av dagens bruttoberegnet alderspensjon mot ny folketrygd (f.1954-)
- Videreført garantitillegg for årskull 1959 - 1962
 - Trappes ned med 90 – 80 – 70 og 60 % av full garanti
 - Begrenset til år før 2011

Nye samordningsregler (høringsnotat 2017)

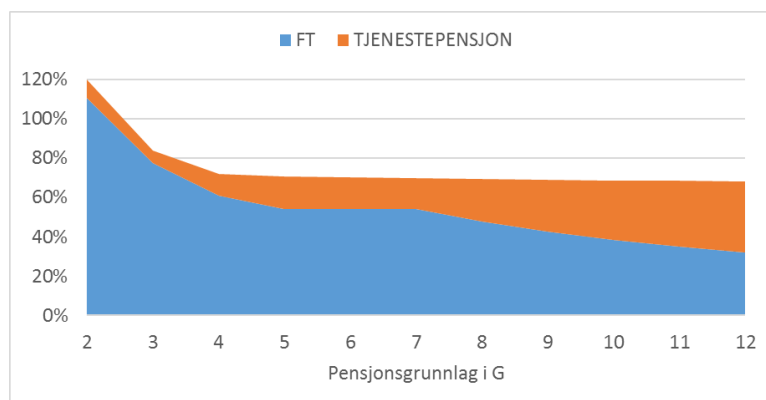
$$\text{Netto tjenestepensjon} = \max \left\{ \text{bruttopensjon} - \left(\frac{(1-0,02) \times \text{pensjonsbeholdning}}{\text{Delingstall}} - \frac{2,5G}{\text{Delingstall}} \right); 0 \right\}$$

- Samordningsfordel delvis ivaretatt, men gir omfordeling fra i dag
- Økt omfang av nullpensjonister
- Ny samordning innebærer
 - Avvikling av "deltidsfordelen"
 - Avvikling av "fiktivfordelen"
 - Ny sjablonmessig samordningsfordel til alle

Nye samordningsregler (avtale 2018)

$$\text{Netto tjenestepensjon} = \max \left\{ \text{bruttopensjon} - \left(\frac{(1-0,02) \times \text{pensjonsbeholdning}}{\text{Delingstall}} \right); 0 \right\} + \frac{2,5G}{\text{Delingstall}}$$

- Nye samordningsregler sikrer at alle får noe fra dagens tjenestepensjon
- 1954-årgangen kan jobbe noe lenger uten å gå i "skjult pensjonsfelle"

OfTP for årskull fra og med 1963

- Dagens "brutto" alderspensjon tjenes opp t.o.m. 2019
 - Pensjonsrettighet som om man slutter i jobb nyttårsaften 2019
 - Det gis en oppsatt alderspensjon (40 års full opptjening)
 - Kan tas ut fleksibelt og kombineres med arbeid fra fylte 62 år
- Ny tjenestepensjon «Påslagsmodell» fra 2020
 - Modell lik ny alderspensjon i folketrygden
 - 5,7 % av pensjonsgrunnlaget opptjenes i en pensjonsbeholdning
 - Kompenserer i tillegg høytlønte som ikke får folketrygdopptjening
 - Årlig pensjon bestemmes ved delingstall
 - Regulering av beholdning med lønnsvekst (G)
 - Kan tas ut fleksibelt og kombineres med arbeid fra fylte 62 år

OfTP for årskull fra og med 1963

- Ny livsvarig AFP – som i privat sektor
 - Modell lik ny alderspensjon i folketrygden
 - 4,21 % av pensjonsgrunnlaget opptjenes i en pensjonsbeholdning
 - Årlig pensjon bestemmes ved delingstall
 - Regulering av beholdning med lønnsvekst (G)
 - Kan tas ut fleksibelt og kombineres med arbeid fra fylte 62 år
 - Alle år teller (også opptjening i privat sektor)
- "Betinget tjenestepensjon"
 - For arbeidstakere som ikke får AFP
 - Opptjeningssats på 3 %
 - Bare år i ny offentlig tjenestepensjon teller

Opptjeningssatser i ny OfTP fra 2020

- Ny tjenestepensjon (påslag) 5,7 % av lønn (23,8 % v/7,1 G)
- Ny AFP – lik privat sektor 4,21 % av lønn
- Betinget tjenestepensjon 3 % av lønn

Andre elementer:

- "Overgangstillegg" 0,15 G per år (kr. 14 045)
 - Tidligpensjonstillegg fra 62 - 67 år som betinger at man slutter i jobb
 - Reduseres med 12,5 % for hvert årskull etter 1963
 - Avkortes ved mindre enn 40 års tjenestetid i full stilling
- "2011-tillegg" (1963-1967) 1,5 % av sluttlønn
 - Maksimalt 1,5 % av sluttlønn – trappes 20 % ned per årskull
 - Avhengig av opptjening før 2011

Hva med pensjon for særaldersgrense?

- Dagens regler videreføres for årskull t.o.m. 1962 som har aldersgrenser på 60, 63 eller 65 år.
- Personer som 1. januar 2020 har 10 år eller mindre til særaldersgrensen (inkl. "85-årsregelen") sikres særskilt. Disse skal ikke komme dårligere ut enn i dag.
- Partene skal avtale løsninger for årskull fra 1963 i en egen prosess. Løsninger skal være på plass før 2020.

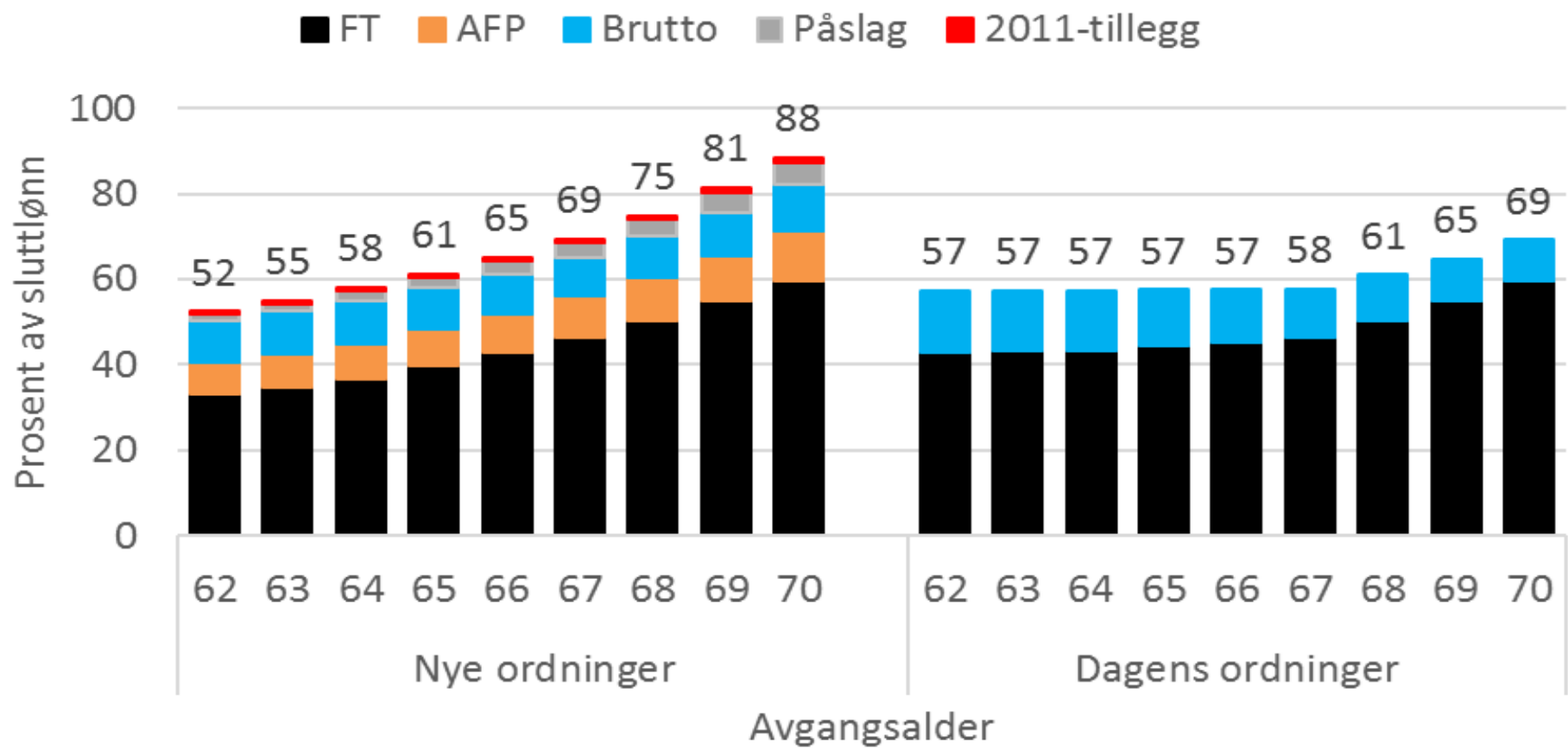
Hva med uføres alderspensjon?

- Dagens regler videreføres for årskull t.o.m. 1962
- Uføre i årskull f.o.m. 1963 skal ha opptjening i påslagsordningen fra 2020.
- Uføre skal ha "et godt samlet pensjonsnivå ved 67 år i forhold til arbeidsføres alderspensjon".
- Endelig regelverk skal fastsettes i samarbeid med partene, etter at Stortinget har vedtatt nye regler for uføretrygd fra folketrygden.

Hvordan blir min pensjon?

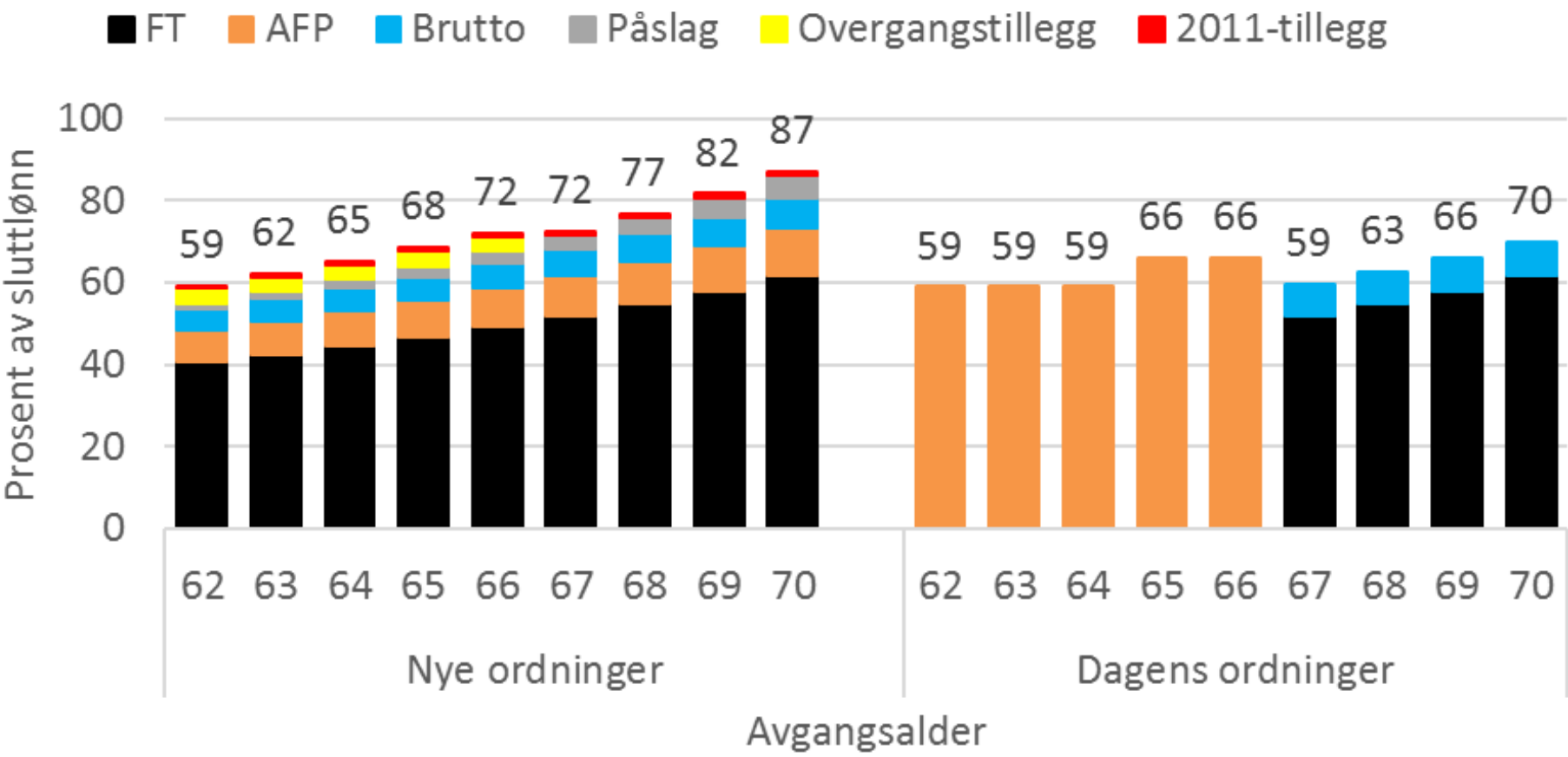
Vi ser på noen eksempler

Sluttlønn 5 G (kr. 468 170), 23 års yrkesstart. 100 prosent stilling. Sluttlønn 4 % over snittlønn
Livsvarig pensjon ved 70 år i prosent av sluttlønn. 1963-kullet

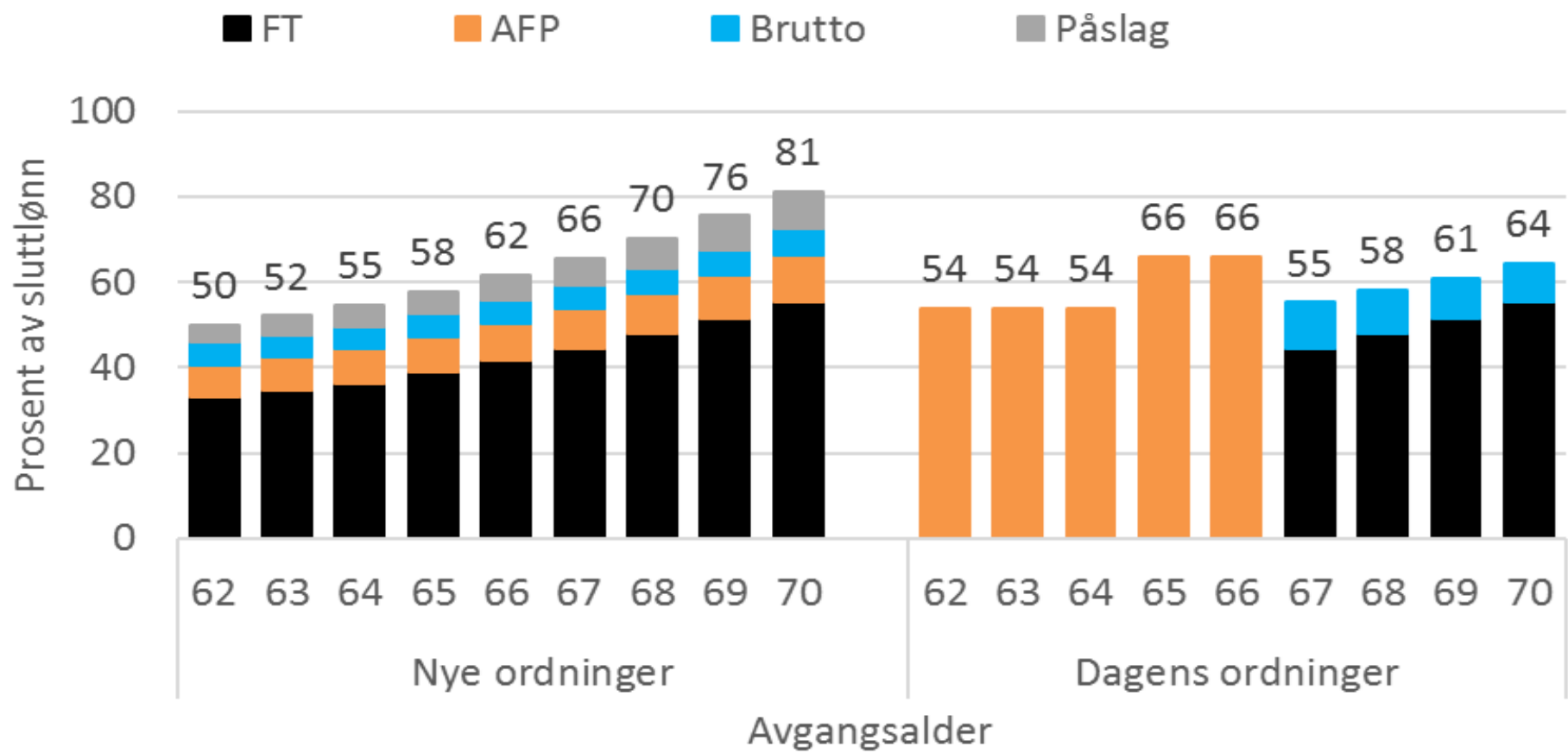
Sluttlønn	Stillingsprosent	Yrkesstart	Sluttlønn vs. snittlønn
5,0 G	100	23 år	1,04

Sluttlønn 5 G (kr. 468 170), 23 års yrkesstart. 100 prosent stilling. Sluttlønn 4 % over snittlønn
 Pensjon på uttakstidspunktet i prosent av sluttlønn. 1963-kullet

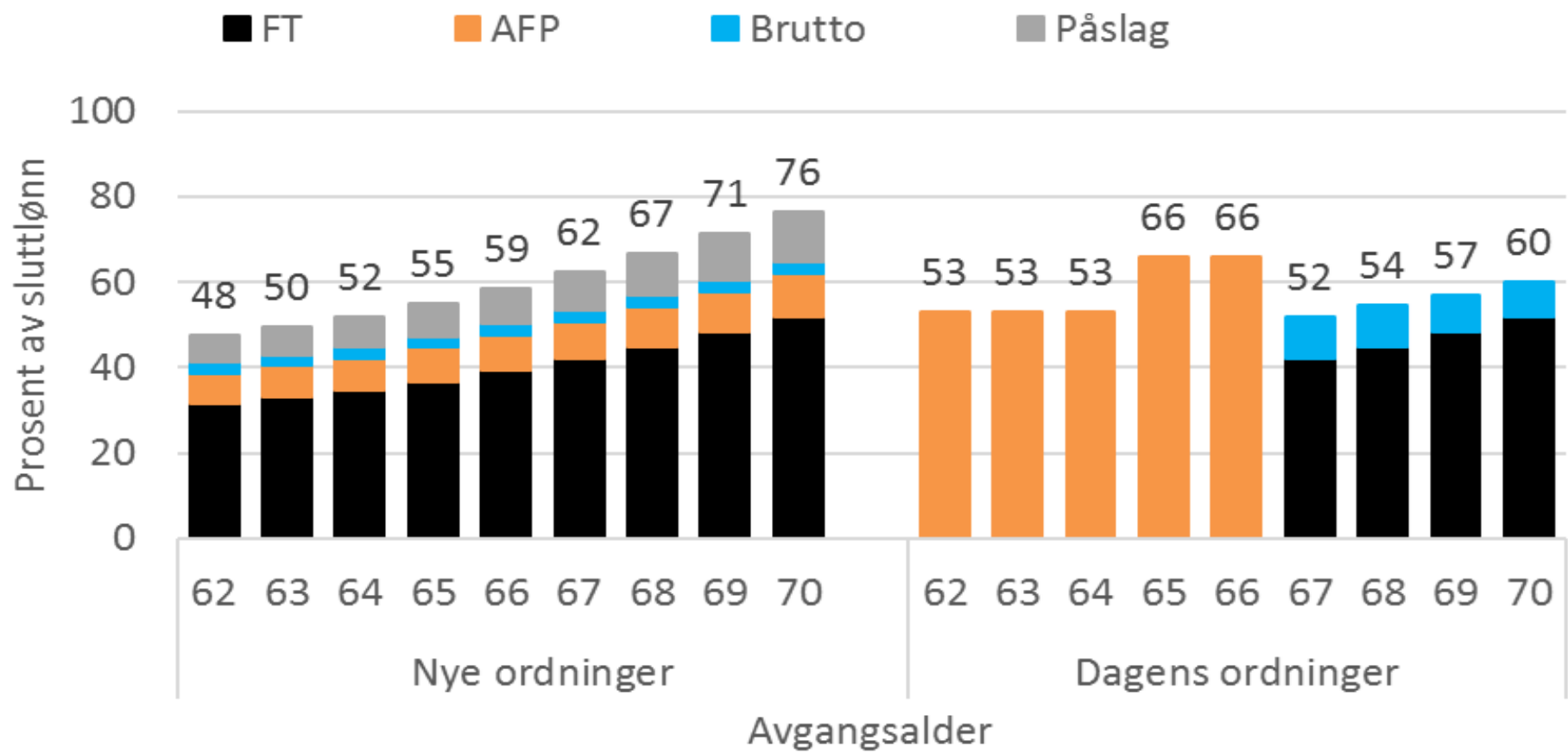
Sluttlønn	Stillingsprosent	Yrkesstart	Sluttlønn vs. snittlønn
5,0 G	100	23 år	1,04

Sluttlønn 5 G (kr. 468 170), 23 års yrkesstart. 100 prosent stilling. Sluttlønn 4 % over snittlønn
 Pensjon på uttakstidspunktet i prosent av sluttlønn. **1973**-kullet

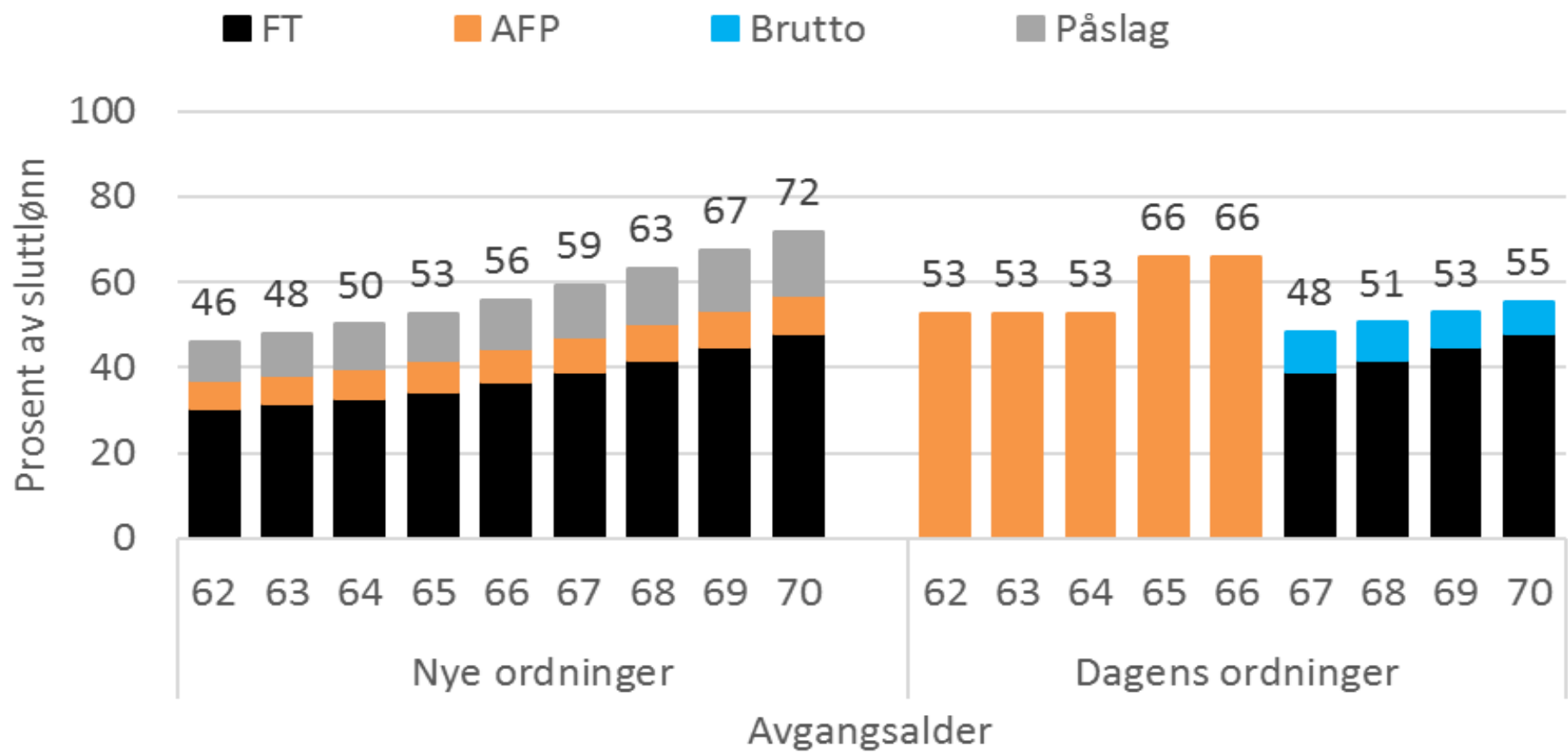
Sluttlønn	Stillingsprosent	Yrkesstart	Sluttlønn vs. snittlønn
5,0 G	100	23 år	1,04

Sluttlønn 5 G (kr. 468 170), 23 års yrkesstart. 100 prosent stilling. Sluttlønn 4 % over snittlønn
Pensjon på uttakstidspunktet i prosent av sluttlønn. **1983**-kullet

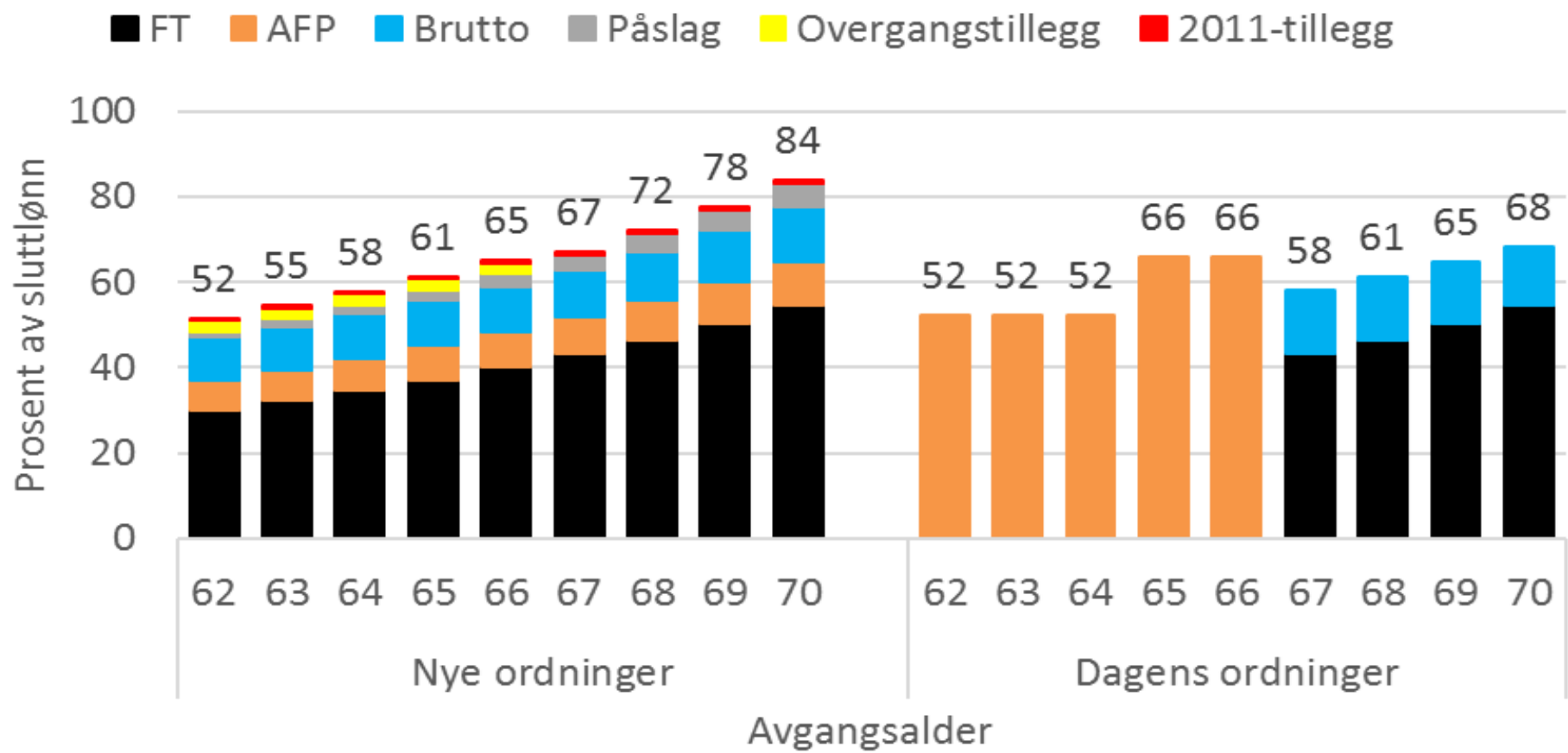
Sluttlønn	Stillingsprosent	Yrkesstart	Sluttlønn vs. snittlønn
5,0 G	100	23 år	1,04

Sluttlønn 5 G (kr. 468 170), 23 års yrkesstart. 100 prosent stilling. Sluttlønn 4 % over snittlønn
Pensjon på uttakstidspunktet i prosent av sluttlønn. **1997-kullet**

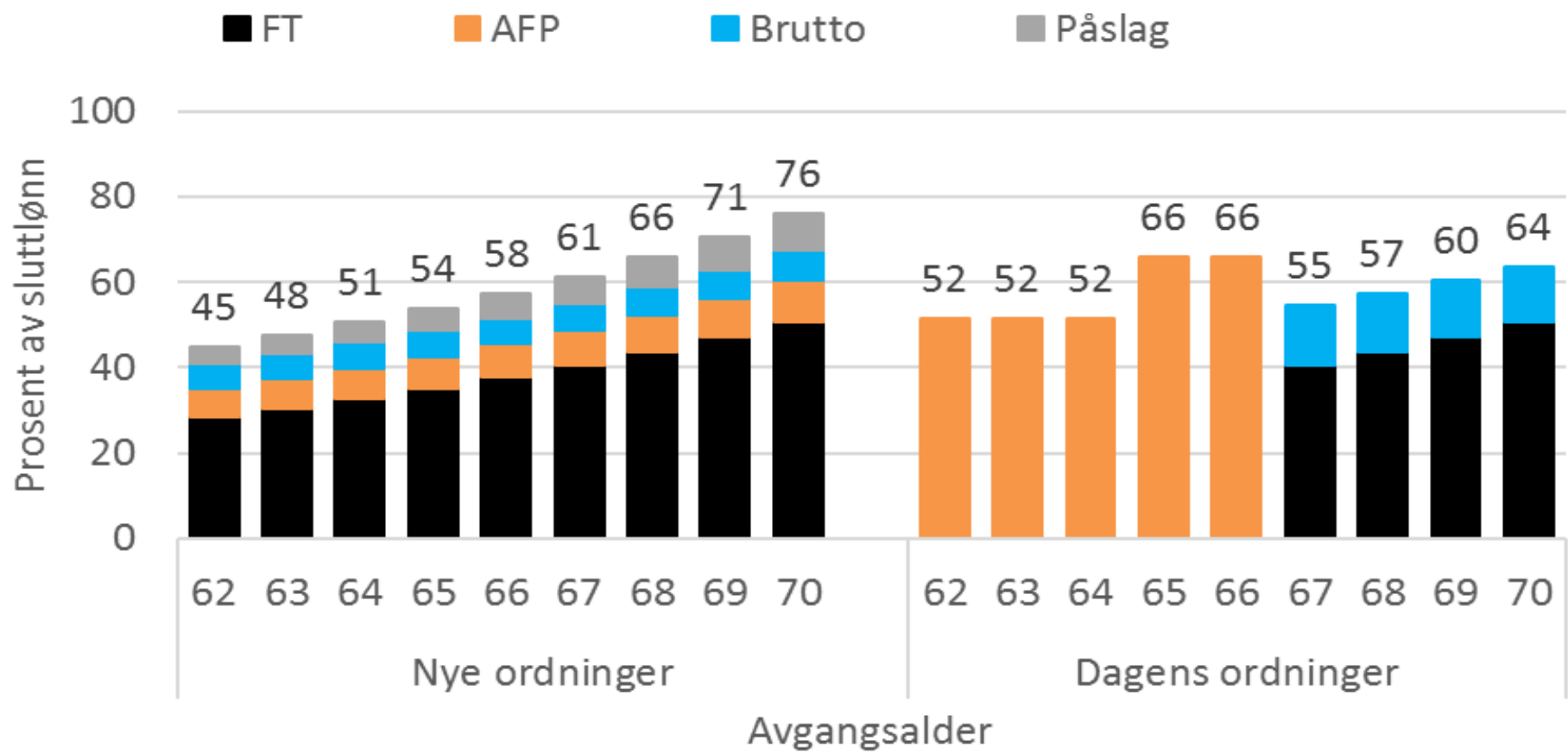
Sluttlønn	Stillingsprosent	Yrkesstart	Sluttlønn vs. snittlønn
5,0 G	100	23 år	1,04

Sluttlønn 6 G (kr. 561 804), 27 års yrkesstart. 100 prosent stilling. Sluttlønn 4 % over snittlønn
Pensjon på uttakstidspunktet i prosent av sluttlønn. 1963-kullet

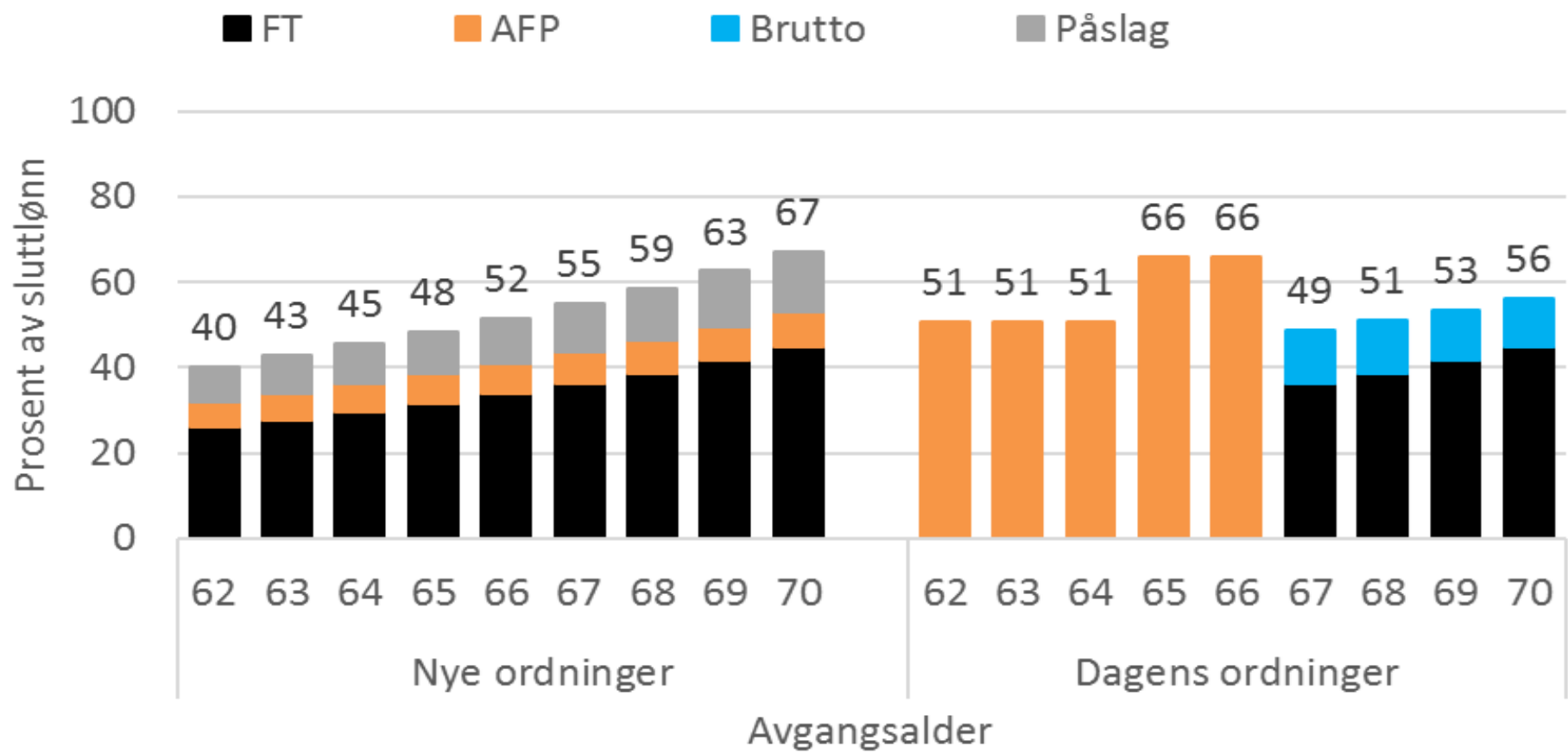
Sluttlønn	Stillingsprosent	Yrkesstart	Sluttlønn vs. snittlønn
6,0 G	100	27 år	1,04

Sluttlønn 6 G (kr. 561 804), 27 års yrkesstart. 100 prosent stilling. Sluttlønn 4 % over snittlønn
Pensjon på uttakstidspunktet i prosent av sluttlønn. 1973-kullet

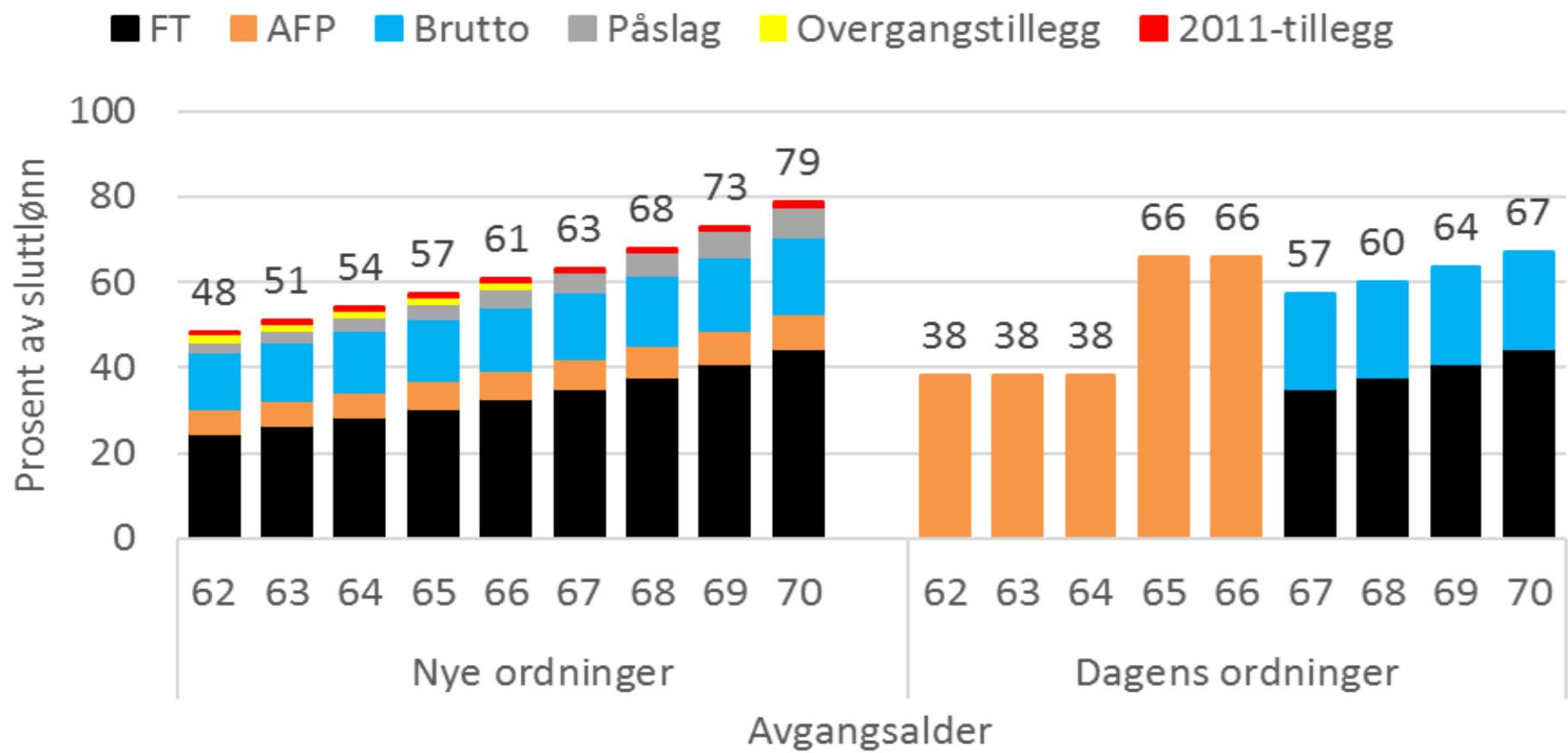
Sluttlønn	Stillingsprosent	Yrkesstart	Sluttlønn vs. snittlønn
6,0 G	100	27 år	1,04

Sluttlønn 6 G (kr. 561 804), 27 års yrkesstart. 100 prosent stilling. Sluttlønn 4 % over snittlønn
Pensjon på uttakstidspunktet i prosent av sluttlønn. 1993-kullet

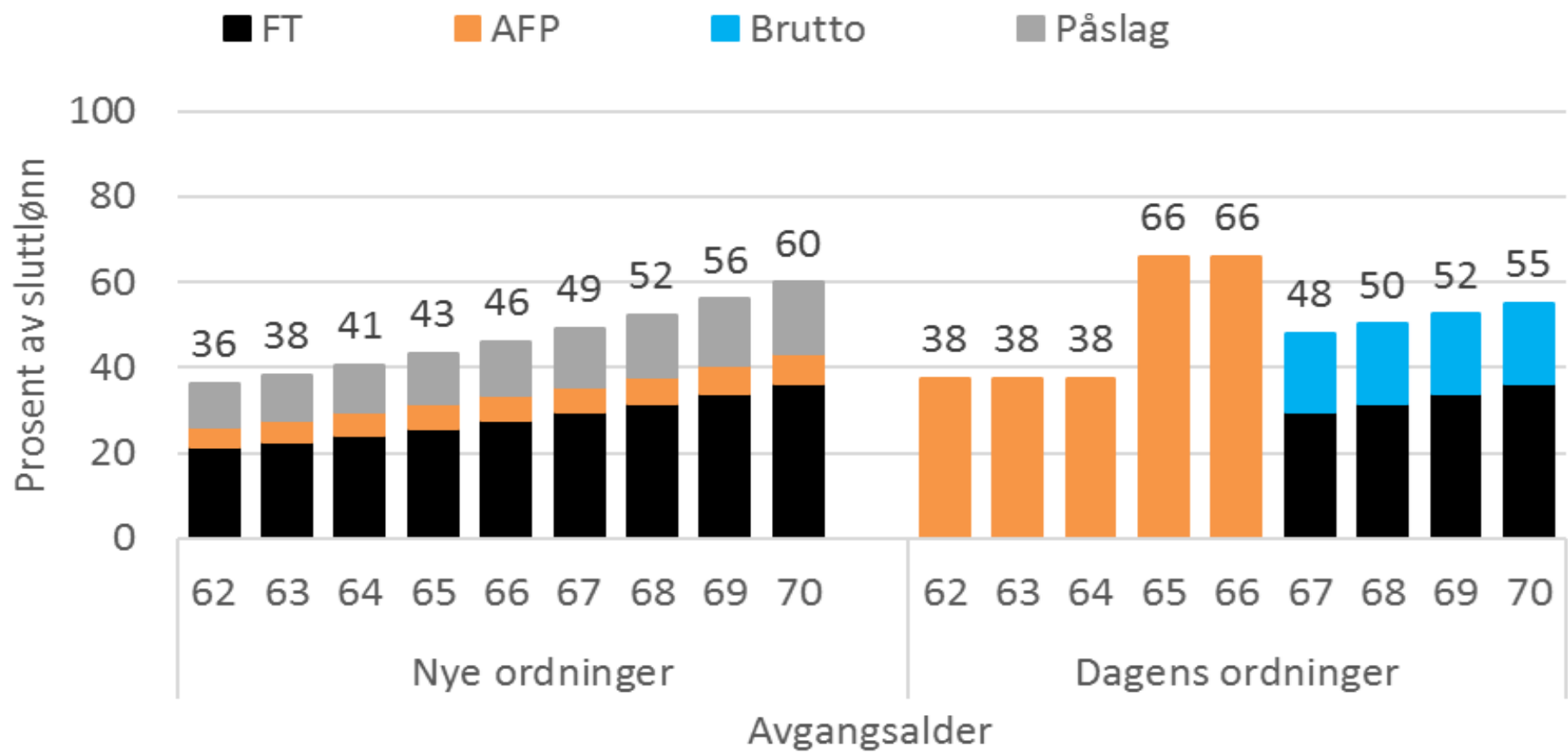
Sluttlønn	Stillingsprosent	Yrkesstart	Sluttlønn vs. snittlønn
6,0 G	100	27 år	1,04

Sluttlønn 9 G (kr. 842 706), 27 års yrkesstart. Sluttlønn 15 % over snittlønn
Pensjon på uttakstidspunktet i prosent av sluttlønn. 1963-kullet

Sluttlønn	Stillingsprosent	Yrkesstart	Sluttlønn vs. snittlønn
9,0 G	100	27 år	1,15

Sluttlønn 9 G (kr. 842 706), 27 års yrkesstart. 100 prosent stilling. Sluttlønn 15 % over snittlønn
Pensjon på uttakstidspunktet i prosent av sluttlønn. 1993-kullet

Sluttlønn	Stillingsprosent	Yrkesstart	Sluttlønn vs. snittlønn
9,0 G	100	27 år	1,15

Kan du få 66 % av sluttlønn?

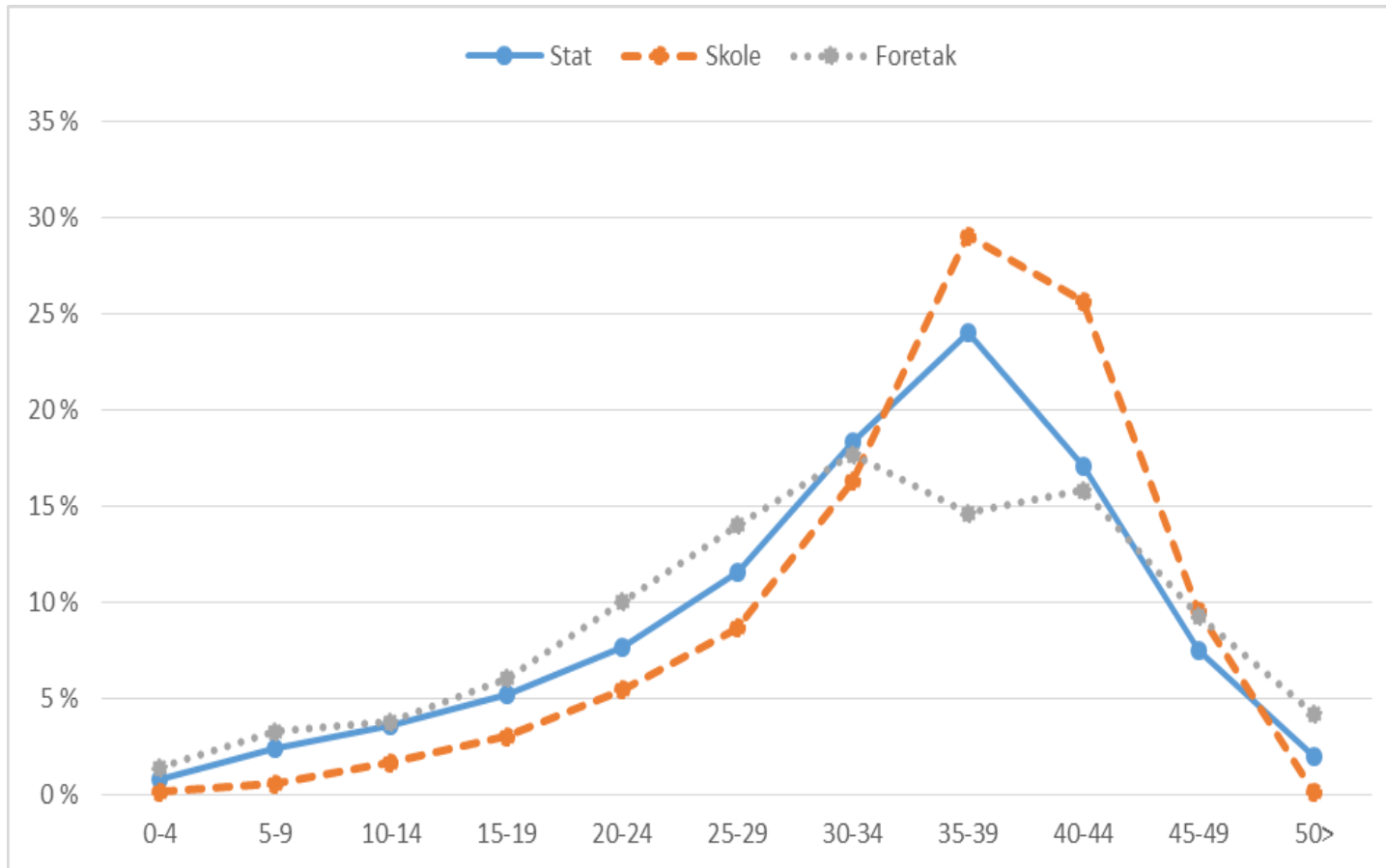
Forutsatt opptjening fra typeeksemplene:

Lønn 5G - Alder hvor livsvarig pensjon er 66 prosent av sluttlønn			
	1963-kullet	1973-kullet	1993-kullet
Ny ordning	66 år og 0 mnd	67 år og 0 mnd	68 år og 10 mnd
Dagens ordning	69 år og 3 mnd	70 år og 6 mnd	73 år og 0 mnd

Lønn 6G - Alder hvor livsvarig pensjon er 66 prosent av sluttlønn			
	1963-kullet	1973-kullet	1993-kullet
Ny ordning	66 år og 10 mnd	68 år og 0 mnd	69 år og 9 mnd
Dagens ordning	69 år og 4 mnd	70 år og 6 mnd	73 år og 0 mnd

Lønn 9G - Alder hvor livsvarig pensjon er 66 prosent av sluttlønn			
	1963-kullet	1973-kullet	1993-kullet
Ny ordning	67 år og 5 mnd	69 år og 0 mnd	71 år og 0 mnd
Dagens ordning	69 år og 9 mnd	71 år og 0 mnd	73 år og 6 mnd

Tjenestetid for *alderspensjonister* i SPK (pensjon fra aktiv stilling)

Oppsummering av egenskapene ved ny ordning sammenlignet med dagens ordning

Premiert i ny ordning:

- Sent uttak
- Lang karriere
- Jevn inntekt
- Lav-middels lønn
- Kombinere lønn og pensjon

Premiert i dagens ordning:

- Tidlig uttak
- Kort karriere
- Stigende inntekt
- Høy lønn

YS Stat anbefaler sine medlemmer å stemme ja til ny offentlig tjenstepensjon i uravstemning

